

Ш У М А Р С Т В О

ЧАСОПИС ЗА ШУМАРСТВО, ТЕХНОЛОГИЈЕ, МЕНАџМЕНТ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ НАМЕШТАЈА И ПРОИЗВОДА ОД ДРВЕТА, ПЕЈЗАЖНУ АРХИТЕКТУРУ И ХОРТИКУЛТУРУ И ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕРИНГ У ЗАШТИТИ ЗЕМЉИШНИХ И ВОДНИХ РЕСУРСА

ИЗДАВАЧ: УДРУЖЕЊЕ ШУМАРСКИХ ИНЖЕЊЕРА И ТЕХНИЧАРА СРБИЈЕ

СУИЗДАВАЧИ: ИНСТИТУТ ЗА ШУМАРСТВО БЕОГРАД И УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ИНСТИТУТ ЗА НИЗИЈСКО ШУМАРСТВО И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НОВИ САД

2022. (ММХХII)

БЕОГРАД

БР. 3-4

За издавача

Владан ЖИВАДИНОВИЋ, дипл. инж.
председник удружења

Главни и одговорни уредник

др Љубивоје СТОЈАНОВИЋ, ред. проф.

Редакциони одбор

др Предраг АЛЕКСИЋ, др Виолета БАБИЋ, ванр. проф., др Војислав БАЈИЋ, ред. проф.,
др Коле ВАСИЛЕВСКИ, ред. проф., др Владимир ВУЈАНОВИЋ, ред. проф.,
др Бранко ГЛАВОЊИЋ, ред. проф., академик др Зоран Говедар, ред. проф., дописни члан АНУРС,
др Душан ГОМОРИ, ред. проф., др Петар ИВАНИШЕВИЋ, ред. проф.,
др Василије ИСАЈЕВ, ред. проф., др Драган КАРАЏИЋ, ред. проф., др Милун КРСТИЋ, ред. проф.,
др Љубомир ЛЕТИЋ, ред. проф., др Братислав МАТОВИЋ, виши научни сарадник,
др Љубодраг МИХАЈЛОВИЋ, ред. проф., др Љубинко РАКОЊАЦ, научни саветник

Технички уредник

др Марина ВУКИН, доцент

Лектор

Марина СТОЈАНОВИЋ, дипл. филолог - мастер

Превод на енглески

Драгана ИЛИЋ, проф.

Прелом текста

Катарина ЧОВИЋ

Секретар редакције

др Марина ВУКИН, доцент

Тираж

500 примерака

Штампа

ПЛАНЕТА ПРИНТ, Београд

Овај број часописа штампан је уз суфинансирање
Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

Уредништво и администрација: Београд, Кнеза Милоша 7а/III тел. +381 11 32 32 327

www.srpskosumarskoudruzenje.org.rs

e-mail: sumarstvo@mts.rs

marina.vukin@gmail.com

marina.vukin@futura.edu.rs

Текући рачун код Комерцијалне банке Београд, бр. 2052483676 (ПИБ 100300817)

Часопис излази тромесечно

РЕДАКЦИЈА ЧАСОПИСА “ШУМАРСТВО”

Главни и одговорни уредник

др Љубивоје СТОЈАНОВИЋ, ред. проф. у пензији,
Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд

Редакциони одбор

1. др Предраг АЛЕКСИЋ, ЈП за газдовање шумама “Србијашуме” Београд
2. др Виолета БАБИЋ, ванр. проф., Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд
3. др Војислав БАЈИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд
4. др Коле ВАСИЛЕВСКИ, ред. проф., Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје
Шумарски факултет, Скопје, Република Македонија
5. dr Vladimir VUJANOVIC, Professor and AFIF Chair Mycology, Microbial Biotechnology
& BioProducts University of Saskatchewan College of Agriculture & Bioresources,
Food & Bio-product Sciences
6. др Бранко ГЛАВОЊИЋ, ред. проф., Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд
7. академик др Зоран ГОВЕДАР, ред. проф., дописни члан АНУРС; Универзитет у Бањој Луци
Шумарски факултет
8. др Душан ГОМОРИ, ред. проф., Шумарски факултет, Технички универзитет, Зволн, Словачка
9. др Петар ИВАНИШЕВИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет Привредна академија Факултет
за економију и инжењерски менаџмент Нови Сад
10. др Василије ИСАЈЕВ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд
11. др Драган КАРАЏИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд
12. др Милун КРСТИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд
13. др Љубомир ЛЕТИЋ, ред. проф. у пензији Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд
14. др Братислав МАТОВИЋ, виши научни сарадник, Универзитет у Новом Саду, Институт за
низичко шумарство и животну средину, Нови Сад
15. др Љубодраг МИХАЈЛОВИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду Шумарски
факултет, Београд
16. др Љубинко РАКОЊАЦ, научни саветник, Институт за шумарство Београд

Технички уредник и секретар редакције

др Марина ВУКИН, доцент
Факултет за примењену екологију ‘Футура’ Универзитет Метрополитан Београд

EDITORIAL STAFF OF JOURNAL “ŠUMARSTVO”

Editor in chief

Prof. Ljubivoje STOJANOVIĆ, PhD., retired, University of Belgrade - Faculty of Forestry, Belgrade

Editorial Board

1. Predrag ALEKSIĆ, PhD., SE for Forest Management “Srbijašume” Belgrade
2. Violeta BABIĆ, PhD, Ass. Prof., University of Belgrade Faculty of Forestry, Belgrade
3. Prof. Vojislav BAJIĆ, PhD., retired, University of Belgrade Faculty of Forestry, Belgrade
4. Prof. Kole VASILEVSKI, PhD., Ss. Cyril and Methodius University in Skopje Faculty of Forestry, Republic of Macedonia
5. Prof. Vladimir VUJANOVIC, PhD., Professor and AFIF Chair Mycology, Microbial Biotechnology & BioProducts University of Saskatchewan College of Agriculture & Bioresources, Food & Bioproduct Sciences
6. Prof. Branko GLAVONJIĆ, PhD., University of Belgrade Faculty of Forestry, Belgrade
7. Academician Prof. Zoran GOVEDAR, PhD., correspondent member ANURS, University of Banja Luka Faculty of Forestry, Banja Luka, Republika of Srpska
8. Prof. Dušan GOMORI, PhD., Technical University in Zvolen Faculty of Forestry, Zvolen, Slovak Republic
9. Prof. Petar IVANIŠEVIĆ, PhD., retired, University Business Academy in Novi Sad Faculty of Economics and Engineering Managment in Novi Sad
10. Prof. Vasilije ISAJEV, PhD., retired, University of Belgrade Faculty of Forestry, Belgrade
11. Prof. Dragan KARADŽIĆ, PhD., retired, University of Belgrade Faculty of Forestry, Belgrade
12. Prof. Milun Krstić, PhD., retired, University of Belgrade Faculty of Forestry, Belgrade
13. Prof. Ljubomir LETIĆ, PhD., retired University of Belgrade Faculty of Forestry, Belgrade
14. Bratislav MATOVIĆ, PhD, Senior Scientific Research Associate, University of Novi Sad, Institute of lowland Forestry and Environment, Novi Sad
15. Prof. Ljubodrag MIHAJLOVIĆ, PhD., retired, University of Belgrade Faculty of Forestry, Belgrade
16. Ljubinko RAKONJAC, PhD., Scientific Advisor, Institute of Forestry, Belgrade

Technical Editor and Secretary of Editorial Board

Marina VUKIN, PhD., Assistant Professor,
Faculty of Applied Ecology ‘Futura’ University Metropolitan Belgrade

Š U M A R S T V O

JOURNAL FOR FORESTRY, TECHNOLOGIES, MANAGEMENT AND DESIGN OF FURNITURE AND WOOD PRODUCTS, LANDSCAPE ARCHITECTURE AND HORTICULTURE AND ECOLOGICAL ENGINEERING IN SOIL AND WATER RESOURCES PROTECTION
PUBLISHER: ORGAN OF SOCIETY OF FORESTRY ENGINEERS AND TECHNICIANS OF THE REPUBLIC OF SERBIA
CO-PUBLISHER INSTITUTE OF FORESTRY BELGRADE AND UNIVERSITY OF NOVI SAD INSTITUTE OF LOWLAND FORESTRY AND

2022. (MMXXII)

BEOGRAD

BR. 3-4

SADRŽAJ • CONTENTS

ПРЕГЛЕДНИ РАДОВИ (REVIEW PAPERS)

МИЛУН КРСТИЋ, ЉУБИВОЈЕ СТОЈАНОВИЋ

ПРИМЕНА ВИЗУЕЛИЗАЦИЈЕ И СИМУЛАЦИЈЕ ПРИ УЗГОЈНИМ РАДОВИМА У ШУМАРСТВУ -
ЗНАЧАЈ, САВРЕМЕНА ПОТРЕБА И НЕЖНОСТ
*VISUALISATION AND SIMULATION IN SILVICULTURE: SIGNIFICANCE,
PRESENT-DAY NEED AND NECESSITY* 7

ВАСИЛИЈЕ ИСАЈЕВ

БИОТЕХНОЛОШКЕ ОСНОВЕ УНАПРЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА САДНОГ МАТЕРИЈАЛА
ЗА ПОШУМЉАВАЊЕ
*IMPROVING THE QUALITY OF SEEDLINGS FOR AFORESTATION: BIOTECHNOLOGICAL
FOUNDATIONS* 53

ДРАГАН КАРАЦИЋ

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ БОЛЕСТИ ЧЕТИНА НА ЧЕТИНАРСКИМ ВРСТАМА ДРВЕЋА
У ШУМАМА СРБИЈЕ
THE MOST COMMON NEEDLE DISEASES OF CONIFEROUS TREES IN THE FORESTS OF SERBIA 69

ЗОРАН ГОВЕДАР

СТРУКТУРНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ И РАЗВОЈНЕ ФАЗЕ ПРАШУМА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ
*STRUCTURAL CHARACTERISTICS AND DEVELOPMENTAL STAGES OLD-GROWTH FORESTS
IN THE REPUBLIC OF SRPSKA* 103

ОРИГИНАЛНИ НАУЧНИ РАДОВИ (ORIG. SCIENTIFIC PAPERS)

ЉУБОДРАГ МИХАЈЛОВИЋ, НЕЛА ЈОВИЋ

МАСОН ОСА *Ancistrocerus parietinus* (LINNAEUS, 1761) (HYMENOPTERA, VESPIDAE,
EUMENINAE), МАЛО ПОЗНАТА КОРИСНА ВРСТА У ШУМАРСТВУ
MASON WASP Ancistrocerus parietinus (LINNAEUS, 1761) (HYMENOPTERA, VESPIDAE,
EUMENINAE), A LESS KNOWN USEFUL FOREST SPECIES 125

ВАСИЛИЈЕ ИСАЈЕВ, ЉУБИНКО РАКОЊАЦ

УНАПРЕЂЕЊА ЕДУКАЦИЈЕ ИНЖЕЊЕРА ШУМАРСТВА, КАО ОСНОВЕ БРЖЕГ УКЉУЧЕЊА У
ГЛОБАЛИЗАЦИЈУ И ПОТРЕБА ЗА ОЧУВАЊЕМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
*IMPROVEMENTS IN THE EDUCATION OF FOREST ENGINEERS AS
A BASIS FOR FASTER INVOLVEMENT IN GLOBALIZATION TRENDS
AND THE NEED TO PRESERVE THE ENVIRONMENT* 139

ЗЛАТАН РАДУЛОВИЋ, ДРАГАН КАРАЏИЋ, ДУШАН ЈОВАНОВИЋ, ИВАН МИЛЕНКОВИЋ <i>Phellinus pini</i> (THORE. EX FR.) PILÁT. - БИОЕКОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ, ЗНАЧАЈ И МОГУЋНОСТ КОРИШЋЕЊА У МЕДИЦИНСКЕ СВРХЕ (ЛЕКОВИТА СВОЈСТВА) <i>Phellinus pini</i> (THORE. EX FR.) PILÁT.: BIOECOLOGICAL CHARACTERISTICS, SIGNIFICANCE AND POSSIBLE USE FOR MEDICAL PURPOSES (MEDICINAL PROPERTIES)	149
---	-----

ИВАНА ШЕКЛЕР СПОСОБНОСТ АДАПТАЦИЈЕ ВРСТЕ <i>Miscanthus x giganteus</i> НА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ У СРБИЈИ	161
---	-----

IVANA ŠEKLER ADAPTABILITY OF <i>Miscanthus x giganteus</i> TO CLIMATE CHANGE IN SERBIA	173
--	-----

МИЉАН ВЕЛОЈИЋ, МАРКО МАРИНКОВИЋ, БОЈАН ТУБИЋ, ЗОРАН ТОМОВИЋ ДЕПОНОВАЊЕ УГЉЕНИКА У ШУМСКИМ КОМПЛЕКСИМА КОЈИМА ГАЗДУЈЕ ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОЈВОДИНАШУМЕ“ ПЕТРОВАРАДИН CARBON STORED IN THE FORESTS MANAGED BY PE "VOJVODINAŠUME" PETROVARADIN	185
---	-----

ПРЕТХОДНА САОПШТЕЊА (REVIEW PAPERS)

МАРИНА ВУКИН, ВИОЛЕТА БАБИЋ, БРАНКО КАЊЕВАЦ, СЛОБОДАН СТЕФАНОВИЋ ЗНАЧАЈ КЛИМЕ И САНИТАРНО-ХИГИЈЕНСКИХ ЕФЕКТА ШУМА - CASE STUDY: БУДУЋЕ КЛИМАТСКО ЛЕЧИЛИШТЕ КУШИЋИ THE IMPORTANCE OF CLIMATIC AND SANITARY-HYGIENIC BENEFITS OF FORESTS - CASE STUDY: KUŠIĆI AS A FUTURE CLIMATIC HEALTH RESORT	203
---	-----

ПРИЛОЗИ

НОВА КЊИГА „ЧЕСТЕ ЛИГНИКОЛНЕ ГЉИВЕ У ШУМАМА СРБИЈЕ И ЊИХОВА ЛЕКОВИТА СВОЈСТВА“ – МОНОГРАФИЈА - ДР ДРАГАН КАРАЏИЋ, ДР ЗЛАТАН РАДУЛОВИЋ, ДР ИВАН МИЛЕНКОВИЋ	231
---	-----

IN MEMORIAM ПРОФ. ДР ЉУБОМИР ЛЕТИЋ (1949-2022)	235
--	-----

Насловна страна: Мотив из НП "Тара"
Аутор фотографије: Михаило Радановић, сертификовани специјалиста аудио-визуелне технологије

Идејно решење: PRINT ART STUDIO

